

Казанский (Приволжский) федеральный университет

Олимпиада «Я – магистрант КФУ»

2022-2023 учебный год

Институт Филологии и межкультурной коммуникации

Профиль: Татарский язык и литература

1. Татар теленнән теоретик бирем. Түбәндә тәкъдим ителгән сорауга үз фикерегезне дәлилләп, җавап языгыз (15 балл).

Татар телендә алмашлык сүз төркеме: алмашлыкларны өйрәнү тарихы, төркемчэләре. Алмашлыкларның килеш белән төрләнеше. Сорауга җавапны мисаллар ярдәмендә дәлилләгез.

2. Текстны укыгыз һәм сорауларга җаваплар языгыз (15 балл).

1) Язгы йолык туен кешеләр кояш көткән кебек көтеп алалар иде. 2) Бу көнгә һәркемнең яшерен уе-теләге була авырулар явыз ияләргә йолык биреп чирдән котылу авырлылар баладан языклылар языктан котылу турында уйлап юаналар иде 3) Йолык туеның кайчан буласы билгеле булгач, кешеләрне күңелле бер күтәренкелек биләп алды. *(Нурихан Фәттах)*

а) Тексттан искергән сүзләрне язып алыгыз; контекстан чыгып, аларның мәгънәләрен аңлатыгыз (5 б.)

ә) Икенче жөмләдә тиешле урыннарда тыныш билгеләрен куеп, жөмләне күчереп языгыз. (5 б.)

б) Өченче жөмлөгә тулы синтаксик анализ ясагыз һәм схемасын төзегез (5 б.).

3. Әдәбияттан теоретик бирем (15 балл).

Сюжет һәм сюжет элементлары, сюжеттан тыш элементлар. Үз фикерләрегезне әсәрләрдән мисаллар аша дәлилләп языгыз.

4. Әдәби иҗатка бәйле сорауга җавап языгыз (15 балл).

1960-80 еллар татар әдәбиятында (проза, поэзия, драматургия) яңарыш нинди сыйфатлар белән билгеләнә? Әсәрләр нигезендә аңлатып языгыз.

5. Ижади бирем – эссе. Бирелгән темаларның БЕРСЕН сайлап алып, 150 сүздән артмаган эссе языгыз (40 балл).

1. Я дөнъяны үзгәртәм мин бүген,
Я, булмаса, үзем үзгәрәм. (*Разил Вәлиев*)

2. «Әдәбият ул – милләт хәтере. Халыкның гасырлар дәвамындагы холык-фигылен, яшәү рәвешен, горөф-гадәтләрен, өмет-хыялларын, әрнү-сагышларын үзенә сөңдергән» (*Ркаил Зәйдулла*)

Әлеге шигырь юлларына һәм канатлы гыйбарәләргә бәйлә үзегезнең уйлануларыгыз, уй-фикерләрегез белән уртаклашыгыз.